

Elane: «És molt important posar sentiment a la música, i jo el trobo en l'obscuritat»

Entrevistem la rapera de Lleida sobre el seu nou treball discogràfic, 'Metamorfosis'

Elane | Alberto Ávila Paredero

La rapera lleidatana presenta el primer llarga durada, *Metamorfosis* (Propaganda pel Fet!, 2022), en què es desfà de les cuirasses per manifestar la seva rotunditat en l'obscuritat. Per fer-ho possible, acompanya els seus versos esmolats de les adients bases de **Daax** i d'un grapat de col·laboracions.

Així, per filar el seu nou àlbum, **Elane** ha comptat amb la participació de diversos amics. La producció ha estat a càrrec de **Daax** i el disseny del disc de Carles Turú, tots dos membres de **Flashy Ice Cream**: "Són com de la família i una gent de qui aprendre molt, són *artistassos*". A més, ha tingut el suport amb les guitarres de **Fran Massarelli**, ha convidat **Jahzzmyn** i **Dualy** a participar en algunes bases, i ha cantat al costat de **Lia Kali** i **Adala**, tots ells amics des de fa temps i amb qui els uneix una admiració mútua. I mereix un esment especial **Santa Salut**, amb qui va començar a rapejar i a qui dedica la cançó "Get High". De tot plegat, en parlem amb l'artista.

Ara fa un parell d'anys vas treure el primer EP i ara debutes amb un llarga durada. Com ho vius?

Doncs com un bebè, com si hagués parit! És molt diferent fer un EP que fer un àlbum complet. Ens hi hem deixat la pell. Hi havia inclús vegades que volia matar els meus productors de tant que els veia! [RIU] Però ha estat un procés molt bonic i d'allí hem tret un so superguapo que és el que ens representa i que ens defineix com a artistes i que és un cúmul d'odi, amistat, amor? una barreja de sentiments. El dia abans d'entregar l'àlbum tenia fins i tot contraccions: després de nou mesos de feina, podem dir que hem acabat! I ha sigut molt guai la veritat. I tenim ganes de fer més... Ha estat un somni, però tinc ganes de més!

Així, has fet un pas més enllà amb la teva sonoritat, en relació a l'EP?

Sí. A nivell tècnic, el material amb què gravàvem, i l'estudi que utilitzàvem era molt millor que al que estava acostumada fins ara. I a nivell de producció musical i estètica, crec que hem fet un pas enorme. No té res a veure. Hem buscat un so que és nostre, personal i també molt professional.

El títol de 'Metamorfosis' fa referència a aquesta l'evolució del projecte?

El disc parla dels canvis que he experimentat els darrers anys. Cada tall fa referència a un tema, ja sigui a trobar faltar l'àvia, trobar-me a faltar a mi, o sobre l'amor. I també hi ha un canvi en la sonoritat, és clar. Volia gravar el disc amb un so professional, perquè he pres la decisió de dedicar-me a la música: vull ser artista. *Metamorfosis* són els canvis que porto a la motxilla i els canvis que encara em queden per viure.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=rPRm1wy3-5I>

Quina ha estat el camí des del primer EP, 'Son de esas' (Propaganda pel Fet!, 2020), fins al llarga durada de debut?

En l'aspecte tècnic, el material amb què he gravat i l'estudi que he utilitzat han estat molt millors i més professionals que fins ara. I pel que fa a producció musical i estètica, crec que he fet un pas enorme. No té res a veure amb el que havia fet fins ara. Hem trobat un so que és nostre, personal i també molt més professional. Això és gràcies a la feinada a la producció de **Daax**, que s'ha encarregat de tota la gravació, a més de la mescla i la masterització.

Una cosa que es manté del primer EP són les referències mitològiques. Quin vincle hi tens?

En la mitologia, les dones sempre hem estat representades com a deesses amb molt poder. Pràcticament, s'adoraven molt més que els homes. I això em flipa. Considero molt curiós observar que històries tan antigues reflecteixin unes dones tan poderoses, i que en canvi avui en dia sembla que sigui a l'inrevés, que estem en decadència.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=qQrgjTrBd_8

Els primers temes del disc són més aviat foscos, parlen de pèrdua, dolor, desamor, sentiment de no encaixar... Vius aquests canvis com una cosa positiva?

Al principi del disc hi ha els temes més foscos i agres, que canto cap endins, i amb bases greus fa la sensació que parlen de coses dolentes... Certament, hi ha malenconia i enyorança. Més endavant, els canvis són una mica més feliços, dels aprenentatges que he fet i de reafirmació.

De fet, amb el reggaeton "Así lo hicimos", tot i parlar de desamor, arribes a un punt més brillant i ballable.

Sí, m'he tirat a la piscina. Normalment no faig aquest tipus de música, no he crescut escoltant reggaeton ni l'escolto ara. Ha estat una aposta arriscada. He de dir que no és dels meus temes preferits: jo soc molt fosca, i no em representa gaire aquesta llum. Em costa encara ara escoltar el tema i reconèixer-m'hi, però vaig voler-ho intentar. Ja puc dir que ho he provat, i ara prefereixo tornar a la meua obscuritat.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=TfSIWqBdMYw>

Fa un parell d'anys, en una entrevista amb Enderrock parlaves del rap feminista, i com s'havia abusat de l'etiqueta. Ara però, sembla que gràcies a tot allò, cada vegada hi ha més dones joves fent-se un lloc en la música urbana, una escena bastant masculinitzada.

Han sortit moltes més artistes que s'atreveixen a rapejar, i no només sobre feminisme. En l'inici del *boom* totes rapejaven sobre com que els havia costat arribar fins allí. Avui dia, que hi ha més

dones raperes, sembla que ja no cal tant, i poden cantar simplement d'elles: tenen el seu *flow*, les seves lletres i la seva vida, i canten sobre els mateixos temes que ho fan els rapers. Ja no ens cal parlar exclusivament sobre que som dones rapejant, perquè n'han sortit moltes i ens podem permetre el luxe: altres ens han cobert les espatlles. Nosaltres segurament no podríem ser on som si alguna dona no s'hagués atrevit prèviament a sortir tot i ser rebutjada.

En aquest sentit, quan tu eres petita o adolescent, no hi havia tampoc massa dones al món del rap. Quins referents has tingut?

De dones escoltava l'Ariana Puella i la Mala Rodríguez. La Mala, tot i fer rap, també havia de cantar, no feia un rap hardcore. Elles eren les úniques que coneixia quan era petita.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=e3UHWqWvjsI>

Al primer tma, "Metamorfosis", parles de com entens el rap, i hi ha un sàmler de "Slim Shady". Eminem ha estat un referent per a tu?

Podríem dir que sí, però molt llunyà: no he pensat mai que podria arribar fer el que feia **Eminem**, però sí ha sigut un referent. A part, que aquesta cançó és mitiquíssima. A "Metamorfosis" faig referència al hip-hop underground. I vaig veure que el sàmler aquest encaixava per nota, per tempo, i en el fons, és **Eminem** qui m'ha ensenyat que això existeix. Així que el vaig posar.

Al disc defineixes el teu rap com a 'cru'. Com l'entens?

Per mi el 'rap cru' és pur sentiment. Aquell que et pot fer dir "és tan obscur que potser hauria de deixar d'escoltar-lo ara, perquè m'està afectant massa". Per mi és molt important posar sentiment a la música, i jo el trobo en l'obscuritat, en la rudesia i en la cruesa.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=leUVROzt-jA>

Has gravat dos temes en català, un amb Adala i Jahzzmvn ("La clau") i un altre en què cantes tu mateixa ("Fa mal"), en què fas la tornada.

És la segona vegada que gravo en català. La primera va ser amb "Vicis d'extraradi", que parlava de Lleida. Per enregistrar "La clau" em va semblar guai fer-ho amb una col·laboració i aprofitar per mesclar-ho amb la producció tan fresca de **Dualy**. Així i tot, he de confessar que sempre m'he sentit una mica incòmoda cantant en català. M'agrada molt la llengua, i escolto molta música en català, però em costa fer-ho jo perquè a mi el rap sempre m'ha arribat en castellà. Tot i això, he cantat en català i ho seguiré fent.

Ets una lleidatana exiliada a Barcelona. Com veus l'escena musical a Ponent?

Barcelona sempre m'ha ofert un panorama més ampli, amb moltes més opcions a triar, tant a nivell laboral com d'estudis, d'amistats, d'amor... i musicalment, també. Lleida és una ciutat bastant més tancada en aquest sentit. No sé ben bé com està ara mateix el panorama, però sempre que hi vaig tinc la sensació que està una mica apartada, que no es tradueix tot el que es porta ara en la música a la resta de Catalunya o de l'Estat. Tant de bo fos diferent! A mi, per exemple, no m'han cridat mai per fer un concert a Lleida. Hi ha molts artistes lleidatans que fa anys que fan música i ho fan increïble, i que han quedat estancats musicalment. Per això la gent de Lleida acaba marxant a Barcelona. És trist que sentir música en lleidatà encara ens estranyi, perquè hi ha pocs exemples i no hi ha prou suport. Ni tan sols hi ha ganes entre els artistes, perquè ens falten referents.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=zC_kHYzB1Z8